

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Muusikaosakond

Koolimuusika õppekava

Kaja Kaljurand

**TÜ VKA MUUSIKAOSAKONNA 2008.-2012. AASTATE
VILISTLASTE TEGEVUS TÖÖTURUL JA HINNANGUD
LÄBITUD ÕPPEKAVADELE**

Bakalaureusetöö

Juhendaja: lektor Tuulike Kivestu

Viljandi 2013

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	3
1. TEEMA KÄSITLEMISE TEOREETILISED LÄHTEKOHAD.....	6
1.1 Töös kasutusel olevad mõisted.....	6
1.2 Kõrgharidusõppekavadele kehtivad nõuded.....	7
1.3 Ülevaade TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia muusikaosakonna õppekavadest.....	9
1.3.1 Jazzmuusika rakenduskõrgharidusõppekava eesmärgid ja õpiväljundid.....	10
1.3.2 Pärimusmuusika rakenduskõrgharidusõppekava eesmärgid ja õpiväljundid	11
1.3.3 Koolimuusika bakalaureuseõppekava eesmärgid ja õpiväljundid.....	13
1.4 Muutused TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia muusikaosakonna õppekavades 2013. aastal.....	14
2. UURIMISTÖÖ METOODIKA.....	17
2.1. Valim.....	17
2.2. Andmekogumismeetod ja protseduur.....	17
2.3. Andmeanalüüs.....	18
3. UURIMISTÖÖ ANALÜÜS JA TULEMUSED.....	19
3.1. Küsimustiku kirjeldus.....	19
3.2 Jazzmuusika vilistlaste hinnangud läbitud õppekavale.....	20
3.2.1. Taustinfo.....	20
3.2.2 Tegevus tööturul ja ettevõtlus.....	20
3.2.3 Edasiõppimine.....	22
3.2.4 Hinnangud õppekava suhtes.....	23
3.2.5 Täiendusõpe.....	24
3.3 Pärimusmuusika vilistlaste hinnangud läbitud õppekavale.....	25
3.3.1. Taustinfo.....	25
3.3.2 Tegevus tööturul ja ettevõtlus.....	25
3.3.3 Edasiõppimine.....	27
3.3.4 Hinnangud õppekava suhtes.....	28
3.3.5 Täiendusõpe.....	29
3.4 Koolimuusika vilistlaste hinnangud läbitud õppekavale.....	29
3.4.1. Taustinfo.....	30
3.4.2. Tegevus tööturul ja ettevõtlus.....	30
3.4.3 Edasiõppimine.....	32
3.4.4 Hinnangud õppekava suhtes.....	32
3.4.5 Täiendusõpe.....	34
KOKKUVÕTE.....	36
Lisa1. Kaaskiri.....	40
Lisa 2. Küsimustik.....	41
SUMMARY.....	43

SISSEJUHATUS

Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemiat tutvustatakse selle kodulehel nii:

“Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia pakub Eesti kõrgharidusmaastikul **elutervet alternatiivi** akadeemilise Tartu ja asjatava Tallinna kõrvale. Koolile on oluline läbiva **omakultuurilise enesetunnetuseni jõudmine üha muutuv ja uuenev ajas**. Seda saavutatakse ennekõike elusa ja hingava organismi kui hämarduva näitusesaalina.” (TÜ Viljandi Kultuuriakadeemiast 2013)

Ei ole võimalik käia ajaga kaasas ise muutumatuks jäädes. Et püsida elujõulisena, on oluline pidev areng ja liikumine. Suutelisus ühiskonna vajadustega kohaneda ja nendega kaasas käia on ühe hea ülikooli väga oluline tunnus. Selles suunas püüdleb ka TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia ühes kõigi oma osakondadega.

Käesoleva bakalaureusetöö **ajendiks** oli TÜ VKA muusikaosakonna (edaspidi MO) vajadus koguda ja analüüsida andmeid osakonna lõpetanute kutsekindluse ja läbitud õppekavale antavate hinnangute kohta. Kogutud informatsioon on oluline õppekavade edasiseks arendamiseks.

Sarnaseid uuringuid viiakse läbi regulaarselt. Seni on need toimunud ainult jazz- ja pärimusmuusika õppekavade raames, viimati 2007. aastal seoses õppekavade akrediteerimisega. Koolimuusika

õppekava vilistlaste kutsekindlust ei ole veel uuritud. Tegemist on TÜ VKAs noore õppekavaga, mis toodi Tartu Ülikooli Õpetajate Seminarist Viljandisse 2007. aastal. Kuna antud töö autor ise ka koolimuusik on, siis huvitavad koolimuusika eriala kohta käivad tulemused teda kõige enam.

Antud teemale lähedaselt on varasemalt uuringu teinud Karl Laanekask 2007. aastal oma seminaritöös, mis käsitles jazzmuusika õppekava lõpetanute tegevust tööturul ja hinnanguid omandatud haridusele. Aasta hiljem uuris pärimusmuusika õppekava lõpetanute kohta sama Kalle Sõber (Sõber 2008). Koolimuusika eriala tagasiside kohta kirjutas bakalaureusetöö Triin Arak (Norman) („Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia koolimuusika eriala üliõpilaste arvamused ja hinnangud seoses õppekava ja õppetegevusega“(2010)). Käesoleva bakalaureusetöö teemaga ühtis see uurimus ainult osaliselt. Triin Araku töö ei käsitlenud vilistlaste kutsekindlust. Kuna autor ise esimesse lendu kuulus, siis ei saagi tema tööst midagi vilistlastega seotut eeldada.

Käesoleva bakalaureusetöö **eesmärgiks** on koguda, koondada ja analüüsida aastatel 2008-2012 lõpetanud MO vilistlaste andmeid nende tegutsemise kohta tööturul ning hinnanguid läbitud õppekavale.

Sellest tulenevalt püstitas autor järgmised **uurimisülesanded**

1. koguda informatsiooni vilistlaste rahulolu kohta läbitud õppekavade suhtes,
2. võrrelda praeguseid tulemusi varasematega ning seeläbi analüüsida TÜ VKA MO õppekavade arengut viimaste aastate jooksul,
3. saada ülevaade vilistlaste peamistest töökohtadest ning kaardistada nende tegevusalad.

Selleks viis autor TÜ VKA muusikaosakonna 2008.-2012. aastatel esimese astme kõrghariduse omandanute seas läbi küsitluse, milles parima võrdlusmaterjali kindlustamiseks toetus Karl Laanekase poolt 2007. aastal koostatud küsimustikule (Laanekask 2007, lk 31-32). Samale küsimustikule toetus 2008. aastal ka Kalle Sõber (Sõber 2008, lk 4, 15-17). Praegusel hetkel aktuaalsete andmete kogumiseks täiendati küsimustikku koostöös juhendajaga.

Küsitlus oli abiks järgnevate **uurimisprobleemide** ja **-küsimuste** lahendamisel:

1. Kuidas hindavad TÜ VKA muusikaosakonna 2008.-2012. a vilistlased läbitud õppekavu?
2. Kellena töötavad täna TÜ VKA MO 2008.-2012. a lõpetanud?
3. Kui suurel määral on MO vilistlased pärast õpinguid eriala vahetanud või muud ala õppima asunud?
4. Kui paljud MO vilistlased tegelevad ettevõtlusega? Mis valdkonnaga on need seotud?
5. Millistel teemadel vajaksid TÜ VKA MO vilistlased täiendõpet?
6. Kas viimase viie aasta muusikaosakonna õppekavade arendamises on TÜ VKA arvestanud vilistlaste vajadustega?

Bakalaureusetöö jaguneb kolmeks osaks.

Esimeses osas käsitletakse lühidalt Eesti kõrgharidussüsteemi, kõrgharidusstandardit ja avatakse nendega seonduvaid mõisteid. Samuti vaadeldakse lähemalt TÜ VKA muusikaosakonna rakendus- kõrgharidus- ja bakalaureuseõppekavasid.

Teises osas kirjeldatakse uurimistöö metoodikat ja tööprotsessi.

Kolmas osa sisaldab uurimistulemusi, analüüsi ja järeldusi.

1. TEEMA KÄSITLEMISE TEOREETILISED LÄHTEKOHAD

1.1 Töös kasutusel olevad mõisted

Õppekava on õppetegevuse sisulise, ajalise ja korraldusliku kujundamise plaan, mis määrab kindlaks läbiviidava õppe eesmärgid, sealhulgas oodatavad **õpiväljundid**, õppe nominaalkestuse ja mahu, õppe alustamise tingimused, õppeainete loetelu ja mahu, lühikirjeldused ning valikuvõimalused ja -tingimused, spetsialiseerumisvõimalused ja õppe lõpetamise tingimused. Õppekava, välja arvatud doktoriõppe õppekava, näeb ette spetsialiseerumise ühele erialale (peaeriala) või mitmele erialale (pea- ja kõrvaleriala). Õppekava vormistatakse ametliku dokumendina. Õppekava rakendamiseks on soovitatav moodustada **programm**. (S. Rutiku, A. Valk, E. Pilli & K. Vanari 2009, lk 7)

Õpiväljundid on õppimise tulemusel omandatavad teadmised, oskused ja hoiakud või nende kogumid (**pädevused**), mille olemasolu ja/või saavutatuse taset on võimalik tõendada ja hinnata. Õpiväljundid on kirjeldatud **õppekava**, **mooduli** või õppeaine läbimiseks vajalikul miinimumtasemel. Õpiväljundite saavutamist miinimumi ületaval tasemel diferentseerib **hindamine**. (Ibid, lk 7)

Väljundipõhine õpe on õppijakesksele lähenemisele tuginev õppekava eesmärgistamine ja õppetegevuse korraldamine, milles põhitähelepanu on empiiriliselte mõõdetavatel **õpiväljunditel**, mille üliõpilane peaks õppeprotsessi tulemusena saavutama. Väljundipõhise õppe vastandiks on

traditsiooniline sisendipõhine õpe, milles põhirõhk lasub õppijale teadmiste ja oskuste edastamisel ehk nn sisendil. (Ibid, lk 7)

Moodul on õppekava **õpiväljunditest** lähtuva sisulise liigendamise ühik, mis koondab õppeained eesmärgistatud kogumiks või koosneb ühest õppeainest. Mooduli mahu ainepunktides määrab õppeasutus. (Ibid, lk 6)

Kvalifikatsioon on pädeva organisatsiooni poolt välja antud kraad, diplom või muu tunnistus, mis tõendab tunnustatud **õppekava** edukat läbimist. (Ibid, lk 6)

Kõrgharidusstandard (KHS) on alusdokument kõrghariduse omandamist võimaldavatele õppeasutustele kõrgharidustaseme õppe läbiviimise õiguse andmisel, institutsionaalsel akrediteerimisel ning õppekavagruppide kvaliteedi hindamisel. (Kõrgharidusstandard 2009, § 1, p 4)

1.2 Kõrgharidusõppekavadele kehtivad nõuded

Eestis on kõrgharidussüsteem kolmeastmeline: esimesse astmesse kuulub bakalaureuse- ja rakenduskõrgharidusõpe, teiseks astmeks on magistriõpe ning kolmandaks astmeks doktoriõpe. Et mitte väljuda uurimistöö tema piiridest, käsitlet antud töös vaid esimese astme kõrgharidust.

Bakalaureuseõppe lõpetanu omab kõrgharidusstandardi järgi mingis teadmusvaldkonnas alusteadmisi, mis ei ole seotud ühegi konkreetse kutsevaldkonnaga. Ta on võimeline edasi õppima, aga ka tööle asuma. Kuivõrd „töö“ mõistet ei ole täpsustatud, võib eeldada, et bakalaureuseõppe lõpetanu puhul ei eeldata erialaspetsialisti tasemel tööle asumist. (S. Rutiku jt 2009, lk 11)

Rakenduskõrgharidusõppe lõpetanu on saanud mingi kutsealasuunitlusega hariduse, ent ei oma reeglina veel kutsetunnistust. Ta võib siiski kõnealusel kutsealal tööle asuda juhul, kui selleks ei ole seadusega ette nähtud kutsetunnistuse olemasolu. Samuti võib ta jätkata õpinguid magistriõppes. (Ibid, lk 11)

Õppekava erinevaid käsitusi ja ülesehitust tutvustades on autor toetunud peamiselt SA Archimedese poolt välja antud „Õppekava arendamise juhendmaterjalile“ (2009).

Õppekava koostamisel on võimalik lähtuda kolmest erinevast rõhuasetusest: sisendi-, väljundi- ja protsessipõhisusest.

Sisendipõhises õppes on tähelepanu keskmes õppesisu ehk see, milliseid teooriaid, milliseid autoreid, milliseid teadussaavutusi jne õpetatakse. **Väljundipõhises õppes** on keskne roll õppimise eesmärkidel ja hindamisel, seega on väljundipõhine õppekava juhis nii õppijale kui õpetajale ehk õppimise plaan. Väljundipõhise õppekava üks peamisi eeldusi see, et samu õpiväljundeid võib saavutada erinevatel viisidel. **Protsessipõhises õppes** on au sees õpetamisoskused, üliõpilasi ei selekteerita kõrgkooli astumisel ja hea õpiväljundi eeldus on hea õppimiskogemus. (S. Rutiku jt 2009, lk 9-10)

Bologna protsessi tulemusena rakendatakse Eesti ülikoolides väljundipõhist õpet. (Ibid 2009, lk 11)

Kõrgharidust reguleerib Eestis Kõrgharidusstandard.

Väljavõte Eesti kõrgharidusstandardist §6:

Õppekava peab olema kooskõlas õppeasutuse tegevussuundadega, mis tulenevad õppeasutuse arengukavast, põhikirjast või põhimäärusest. Õppekava aitab kaasa õppeasutuse missiooni täitmisele ja eesmärkide saavutamisele ning arvestab tööturu ja sihtgrupi vajadusi. Õppekavad ja õppetöö läbiviimine peavad olema kooskõlas õppeasutuse sisemiste kvaliteedistandardite ning siseriiklike ja rahvusvaheliste kvaliteedinõuete ning -kokkulepetega. Õppekava eesmärgid ja õpiväljundid peavad olema võrdväärised ja võrreldavad kõrgharidustaseme astmete õpiväljunditega, vastavad kutseala reguleerivate rahvusvaheliste õigusaktide nõuetele ja suundumustele ning kutsestandardi olemasolul arvestavad selles kirjeldatud teadmiste ja oskuste omandamist ja rakendamist. Õppekava eesmärgid ja õpiväljundid peavad olema sõnastatud nii, et nende alusel on võimalik hinnata õppekava lõpetaja teadmisi ja oskusi. Õppekava nimetus ja ülesehitus peavad olema kooskõlas ning kasutatavad

õppemeetodid ja õppetöö läbiviimine, sealhulgas iseseisva töö ja praktika maht, peavad toetavama õppekava eesmärkide saavutamist. (Eesti kõrgharidusstandard §6)

1.3 Ülevaade TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia muusikaosakonna õppekavadest

TÜ Viljandi Kultuuriakadeemias on võimalik muusikat õppida 2 rakenduskõrgharidus-, 1 bakalaureuse- ja 3 magistriõppekaval. Käesolevas töös käsitletakse ainult esimese astme kõrgharidusõppekavasid. Informatsioon pärineb Tartu Ülikooli õppeinfosüsteemist (ÕIS).

TÜ VKA muusikaosakonna õppekavad järgmistest moodulitest:

Alates 2006. aastast koosnevad jazz- ja pärimusmuusika õppekavad (240 EAP):

üld- ja alusainete moodulist (30 EAP, sealhulgas 6 EAP vabaaineid),

suunamoodulist (30 EAP),

kolmest peaaaine moodulist (igaüks 30 EAP)

kahest spetsialiseerumismoodulist (kumbki 30 EAP),

teadus- ja loometöö moodulist (30 EAP, sh 15 EAP lõputöö).

Alates 2007. aastast koosneb koolimuusika õppekava (180 EAP):

kahest alusmoodulist (kumbki 24 EAP);

kahest suunamoodulist (kumbki 24 EAP);

erialamoodulist I: koolimuusik, pilliõpetaja (24 EAP); erialamoodulist I: kirikumuusik (24 EAP);

erialamoodulist II: koolimuusik, kirikumuusik (24 EAP); erialamoodulist II: pilliõpetaja (24 EAP);

kolmest valikmoodulist (igaüks 12 EAP): koolimuusiku valikmoodul, pilliõpetaja valikmoodul, kirikumuusiku valikmoodul);

vabaainetest (12 - 18 EAP);

bakalaureusetööst (6 EAP) või bakalaureusetööst (12 EAP)

õppekavadel on väga palju ühist....jne....

Üld- ja alusainete moodul jazz- ja pärimusmuusikutele ja **I alusmoodul** koolimuusikutele sisaldab ühiseid üldaineid: filosoofia/esteetika I ja II, isiksuse- ja sotsiaalsühholoogia, omakultuur I, omakultuur II: pärimuspraktika, sotsioloogia ja kultuuriantropoloogia ja võõrkeel. Jazz- ja pärimusmuusika õppekavadel on üld- ja alusainete moodul suurem mahulisem, kuna sisaldab veel 6 EAP jagu vabaaineid kõigist TÜ või teiste kõrgkoolide õppekavadest.

1.3.1 Jazzmuusika rakenduskõrgharidusõppekava eesmärgid ja õpiväljundid

Õppekava **eesmärk** on koolitada mitmekülgseid muusikuid, kes tunnevad jazzmuusika erinevaid suundi ning oskavad interpreteerida ja esitada improvisatsioonilist muusikat. Põhialal ehk jazzmuusika kõrval omandavad üliõpilased vastavalt valitud suunale kas **pilliõpetaja** või **muusikitehnoloogi** kutse. Pilliõpetaja õppesuunal valmistatakse ette õpetajatööks muusikakoolides, muusikitehnoloogid õpivad helindamist nii muusikastuudios kui kontserdilaval. Lõpetajad leiavad tööd muusikutena väga erinevates projektides ning vastavalt valitud suunale kas pilli-, laulu- ja ansambliõpetajatena muusikakoolides või helindajatena muusikastuudiotest ja kontsertidel. Haridusteed on võimalik jätkata Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemias muusikapedagoogika magistriõppekaval jazzmuusika õpetaja suunal (ühisõppekava Eesti Muusika- ja Teatriakadeemiaga) või muusika ja filmikunsti helitehnoloogiate magistriõppekaval (ühisõppekava Balti Filmi- ja Meediakooliga). (TÜ VKA muusikaosakonna arengukava aastani 2015 2009, lk 3)

Jazzmuusika õppekava õpiväljundid (TÜ ŌIS, 2013):

Õppekava läbinud üliõpilane

- orienteerub kultuuri- ja teadusloos ning seostab erinevaid õpingute jooksul omandatud valdkonnaspetsiifilisi teadmisi;
- on omandanud teadmised ja oskused muusikateoreetilistes baasainetes (solfedžo, harmoonia, muusika vormiõpetus);
- omab ülevaadet jazzmuusika suundadest ja jazzist lähtuva improvisatsioonilise muusika esteetikast;
- on omandanud jazzrepertuaari esitamiseks vajaliku mängutehnilise oskuse nii kontsertsituatsiooni kui ka stuudiotöö tarvis;
- teab ja mõistab eesti pärimusmuusikat ning interpreteerib seda jazzmuusikale omaseid väljendusvahendeid kasutades;
- loob improvisatsioonilist muusikat ning omab teadmisi, oskusi ja vilumust jazzmuusika interpreteerimiseks.
- **Pilliõpetaja eriala** läbinud üliõpilane teab ja mõistab hariduse, pedagoogika, pedagoogilise psühholoogia ja arengupsühholoogia peamisi mõisteid, tõekspidamisi ja seaduspärasusi ning rakendab neid jazzmuusika õpetamisel.
- **Muusik-tehnoloogi** eriala läbinud üliõpilane mõistab digikeskkonnas toimivaid protsesse ning rakendab erialases töös kaasaegset riist- ja tarkvara.

1.3.2 Pärimusmuusika rakenduskõrgharidusõppekava eesmärgid ja õpiväljundid

Pärimusmuusika õppekava **eesmärk** on koolitada mitmekülgseid pärimusmuusikuid, kes tunnevad traditsioone ning oskavad interpreteerida pärimusmuusikat tänapäevases helikeeles. Üliõpilased omandavad vastavalt valitud suunale kas pilliõpetaja või muusik-tehnoloogi kutse. **Pilliõpetaja** õppesuunal valmistatakse ette õpetajatööks muusikakoolides, **muusik-tehnoloogid** õpivad

helindamist nii muusikastuudios kui kontserdilaval. Lõpetajad leiavad tööd muusikutena väga erinevates projektides pärimusmuusika õpetajatena või helindajatena muusikastuudiotest ja kontsertidel. Haridusteed on võimalik jätkata Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemias pärimusmuusika magistriõppekaval (ühisõppekava Eesti Muusika- ja Teatriakadeemiaga) interpreedi, uurija või helilooja suunal, muusikapedagoogika magistriõppekaval (ühisõppekava Eesti Muusika- ja Teatriakadeemiaga) pärimusmuusika õpetaja suunal või muusika ja filmikunsti helitehnoloogiate magistriõppekaval (ühisõppekava Balti Filmi- ja Meediakooliga). (TÜ VKA muusikaosakonna arengukava aastani 2015 2009, lk 3)

Pärimusmuusika õppekava õpiväljundid (TÜ ÕIS, 2013):

Õppekava läbinud üliõpilane

- mängib vähemalt kolme pärimuspilli ja tunneb eesti rahvalaulu traditsiooni;
- omab teadmisi, oskusi ja vilumust pärimusmuusika interpreteerimiseks;
- teab, mõistab ja analüüsib eesti pärimusmuusika kultuuris toimuvaid seaduspärasusi ja protsesse ning omab ülevaadet naaberrahvaste pärimusmuusika traditsioonidest;
- on omandanud teadmised ja oskused muusikateoreetilistes baasainetes (solfedžo, harmoonia, muusika vormiõpetus);
- orienteerub kultuuri- ja teadusloos ning seostab erinevaid õpingute jooksul omandatavaid valdkonnaspetsiifilisi teadmisi.
- **Pärimusmuusika õpetaja** eriala läbinud üliõpilane teab ja mõistab hariduse, pedagoogika, pedagoogilise psühholoogia ja arengupsühholoogia peamisi mõisteid, tõekspidamisi ja seaduspärasusi ning rakendab neid pärimusmuusika õpetamisel.
- **Muusik-tehnoloogi** eriala läbinud üliõpilane mõistab digikeskkonnas toimivaid protsesse

ning rakendab kaasaegset riist- ja tarkvara.

1.3.3 Koolimuusika bakalaureuseõppekava eesmärgid ja õpiväljundid

Õppekava eesmärk on koolitada mitmekülgseid muusikuid, kes tunnevad erinevaid muusikastiile. Õppekava võimaldab spetsialiseeruda kolmele erinevale suunale: **pilliõpetaja** (muusikakooli pilli-, laulu- ja ansambliõpetaja, sealhulgas ka muusikakooli pärimusmuusika ja jazzmuusika õpetaja), **koolimuusika** (üldhariduskooli muusikaõpetaja) ja **kirikumuusika** (kirikumuusik-muusikaõpetaja). Õppekava lõpetajatel on võimalus jätkata õpinguid Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemias muusikapedagoogika magistriõppekaval (ühisõppekava Eesti Muusika- ja Teatriakadeemiaga), et omandada kas üldhariduskooli muusikaõpetaja või muusikakooli jazz- või pärimusmuusika õpetaja kutse. Samas võib **pilliõpetaja** eriala lõpetanu tööle asuda ansamblijuhina, ansamblisti või orkestrandina, **koolimuusika** eriala lõpetanu harrastuskooride juhina ja klaverisaatjana ning **kirikumuusika** eriala lõpetanu kirikumuusikuna. (TÜ VKA muusikaosakonna arengukava aastani 2015 2009, lk 3)

Koolimuusika õppekava õpiväljundid (TÜ ÕIS):

Õppekava läbinud üliõpilane

- orienteerub kultuuri- ja teadusloos ning seostab erinevaid õpingute jooksul omandatud valdkonnaspetsiifilisi teadmisi;
- on omandanud teadmised ja oskused muusikateoreetilistes baasainetes (solfedžo, harmoonia, muusika vormiõpetus);
- teab, mõistab ja oskab sünteesida erinevaid muusikastiile;
- on omandanud põhipilli ja lisapilli(de) mängutehnilised oskused ning pädevused loovaks ja mitmekülgseks koosmusitseerimiseks;
- teab, mõistab ja rakendab lavalise koostöö ja -kultuuri aluseid;

- omab muusikapedagoogikaalaseid alusteadmisi.

Koolimuusiku eriala läbinud üliõpilane

- omab teadmisi inimese häälte anatoomiast ja hügieenist ning häälte ja laulmise tehnikast;
- teab, mõistab ja rakendab koorijuhtimise põhiluseid;

Pilliõpetaja eriala läbinud üliõpilane

- teab, mõistab ja rakendab ansambli- ja orkestritöö põhiluseid;

Kirikumuusiku eriala läbinud üliõpilane

- omab teadmisi inimese häälte anatoomiast ja hügieenist ning häälte ja laulmise tehnikast;
- teab, mõistab ja rakendab koorijuhtimise põhiluseid;
- teab ja mõistab liturgilist muusikat ning oskab seda rakendada jumalateenistuse muusikalisteoloogilise terviku loomisel.

1.4 Muutused Tü Viljandi Kultuuriakadeemia muusikaosakonna õppekavades 2013. aastal

Tü Viljandi Kultuuriakadeemia õppekavades toimub pidev areng ja muutumine. Suuremal või vähemal määral on igal aastal õppekavad pisut erinevad.

Alates 2013. aastast kaovad Tü VKA õppekavade alusmooduli osadena **võõrkeeled** ja **omakultuur II: pärimuspraktika**.

Selle asemele lisandub TÜ VKA õppekavadesse **loovettevõtja baaskursus** ja **loovettevõtja reflektiivkursus** (v.a koolimuusika õppekavasse). Loovettevõtja baaskursuse eesmärgiks on ettevõtlushoiaku arendamine ja ettevõtlusalaste teadmiste ja oskuste rakendamine loomeettevõtluse äriplaani/projekti raames. Õppijad omandavad põhiteadmised ja praktilised oskused äriplaanide ja projektide kavandamiseks ja rahastamiseks. Loovettevõtja reflektiivkursusel rakendab õppija praktika käigus projektide ja äriplaanide koostamise, ettevõtluse käivitamise ja arendamisega seotud põhiteadmised ning praktilised oskused. Praktika käigus alustatakse tegevust ettevõtjana või viiakse ellu projekt. Kursus lõpeb praktikaaruande kaitsmisega (eneserefleksioon ja tegevuse analüüs).

Muusikaajalugu jaguneb 2013. aastast kaheks – **muusikaajalooks** ja **Eesti muusikalooks 20.-21. sajandil lääne muusika kontekstis**. Eesmärgiks on tutvustada lisaks Lääne-Euroopa, muusikaloole ka 20. saj. Eesti muusikalugu, erinevaid muusikastiile, vorme, žanreid ja esituskoosseise, olulisemaid heliloojaid ja nende tähtteoseid.

Koolimuusikutele saab kohustuslikuks aineks **sissejuhatuse jazzmuusikaloosse**. Õppeaine eesmärgiks on anda ülevaade jazzmuusika osatähtsusest 20. sajandi muusikakultuuris üldisemalt, arengutsüklitest, terminoloogiast, enimkasutatavatest instrumentidest ja mõjukatest muusikutest.

Sissejuhatuse pedagoogikasse asendub ainega **õppimine ja õpetamine**, mille eesmärgiks on võimaldada teadmised ja esmased oskused õppijate juhendamiseks ja toetamiseks erinevates olukordades õppimisel.

Koolimuusika pilliõpetaja suunal asendatakse **põhipilli ajalugu põhipilli metoodikaga**, mis annab teadmisi, kuidas õpetada konkreetset pilli.

Solfedžo ja **harmonia** koonduvad **muusikateooriaks**. Muusikateooria annab süstemaatilise ülevaate muusika põhielementidest, noodikirjast ja muusikalisest terminoloogiast.

Stuudiotöö ja **arvutimuusika** koonduvad ühtseks aineks - **muusikatehnoloogia alused**. Õppeaine annab ülevaate helitehnika kasutamisest nii kontsertsituatsioonis kui helistudios. Käsitletakse heli tekke ja levimisega seonduvat, tutvutakse erinevate akustiliste keskkondadega. Tutvutakse

helindamiseks ning salvestamiseks vajalike seadmetega ja viiakse läbi praktilised tööd nagu akustiliste instrumentide salvestus, kontserdi helindamine, materjali kokkumäng. Aine annab ülevaate MIDI töötamisest, võimalustest, terminoloogiast jne. Õpitakse tundma arvutiprogrammi "Sibelius" üldisi põhimõtteid. Õppeaine tutvustab uute vahendite (tahvelarvutid) kasutamist nii helisalvestusel kui videode tegemisel, õpetab looma internetis levitamiseks sobilikke formaate ja materjale, tutvustab intellektuaalse omandi kaitse ja autoriõiguse aluseid.

Eripedagoogika aine asendub jazz- ja pärimusmuusika õppekava puhul ainega **hariduslikud erivajadused**. Koolimuusika õppekava puhul aine kaob. Ära kaovad ve el sellised õppeained nagu **töökeskonna regulatsioonid** ja **ülevaade muusika psühhofüsioloogilisest toimest**.

2. UURIMISTÖÖ METOODIKA

Antud uuringu eesmärgiks on TÜ VKA muusikaosakonna vajadus saada andmeid muusikaosakonna lõpetanute kutsekindluse ja läbitud õppekavale antavate hinnangute kohta.

Käesolev peatükk jaguneb kolmeks alapeatükiks. Esimeses alapeatükis kirjeldatakse valimit ja selle moodustamise põhimõtteid. Teises peatükis antakse ülevaade mõõtevahenditest, andmekogumismeetodist ja protseduurist. Viimases peatükis kirjeldatakse andmetöötamise põhimõtteid.

2.1. Valim

Andmete kogumisel kasutati kõikse valimi meetodit. Valimina käsitleti kõiki TÜ VKA aastatel 2008-2012 jazz-, pärimus- ja koolimuusika eriala lõpetanuid. Populatsiooni suurus on 70 inimest: jazz- ja pärimusmuusikutest kummastki 22 vilistlast ja koolimuusikutest 26 vilistlast.

Allolev diagramm annab ülevaate TÜ VKA muusikaosakonn lõpetanute hulgast erialade kaupa.

2.2. Andmekogumismeetod ja protseduur

Lähtuvalt uurimistöö eesmärgist viidi läbi küsitlus (vt lisa 1). Küsimustik koosnes 12 küsimusest. Kasutati nii valikvastustega kui avatud küsimusi. Kõik vastused jäid konfidentsiaalseks.

Küsimustikud saadeti uuritavatele e-maili teel. Vastamiseks anti aega 5 päeva. Sellegipoolest paluti ka hilinemise korral oma vastused ära saata.

Kuna andmed olid kuni 5 aastat vanad, olid paljud neist e-maili aadressidest aegunud. Aegumisele

vihjasid nt kultuur.edu.ee lõpuga aadressid, mis lakkavad pärast TÜ VKA lõpetamist toimimast. Samuti on praegusel ajal vähe kasutusel hot.ee ja mail.ee lõpuga meiliaadressid.

Iseseisvalt saadeti esimese 2 päeva jooksul 12 vastust. Seejärel vastuste voog lakkas. Siinkohal nägi autor vajadust ülejäänud uuritavatega mõne muu kanali kaudu isiklikult ühendust võtta.

Kõige tõhusam vahend kontakti saamiseks oli *Facebook*. Küsitluse toimumisest teavitavad sõnumid saadeti isikliku pöördumisega 33 inimesele. Neist 20 reageerisid positiivselt ja saatsid tagasi täidetud ankeedid. Üks inimene vastas selgesõnaliselt, et ei soovi uurimuses osaleda.

Veel leidis mitmete uuritavate värskeid kontaktandmeid Rahvakultuuri Keskuse kodulehel.

Sellegipoolest oli vaja paarikümnele inimesele helistada ja seletada uurimuses osalemise vajalikkust. Enne püüdis autor läbi interneti infovoogude veenduda, ega uuritav parasjagu välismaal viibi. 10 inimesega ei saadudki ühendust.

Kogu küsitluse läbiviimise protsess venis plaanitust pikemaks. Kõige aeganõudvam oli inimeste kontaktandmete saamine erinevate võimaluste teel. Kõigil uuritavatel ei olnud interneti suhtlusportaalides kontosid. Esimene hulk ankeete saadeti laiali 09.05.2013. Järgneva kahe nädala jooksul täpsustati kontaktandmeid. Viimased vastused saabusid juuni alguses.

Kogu valimi hulgast vastati 67% ulatuses. Enim vastanuid oli koolimuusika õppekava vilistlaste seas (17 vastanut). Sellele järgnes vastanute rohkuse poolest pärimusmuusika õppekava (16 vastanut) ja kõige vähem vastanuid oli jazzmuusika õppekava läbinute seas (14 vastanut). Kuna igalt õppekavalt on vastanuid üle poolte, siis on see piisav tulemus, et teha analüüsi ja järeldusi.

Joonis 2 annab erialade kaupa võrdleva ülevaate sellest, kui paljud MO lõpetanud vastasid käesoleva bakalaureusetöö küsimustikule.

2.3. Andmeanalüüs

Küsitlust läbi viies kasutati kombineeritud kvalitatiiv-kvantitatiivset uurimisviisi. Analüüsimisel kasutati sisuanalüüsi meetodit. Tulemused on illustreeritud diagrammide ja tabelitega.

3. UURIMISTÖÖ ANALÜÜS JA TULEMUSED

Uurimistulemusi analüüsidest käsitletakse kõiki kolme õppekava eraldi. Õppekavade omavaheline võrdlus, samuti võrdlus varasemate uuringutega, on jäetud kokkuvõttesse.

3.1. Küsimustiku kirjeldus

Ankeedi koostamisel on toetunud varasematele küsimustikele. Lisandunud on küsimused konkreetsete ametikohtade, ettevõtluse ja tegevuspiirkonna kohta. Välja on jäetud küsimused töökoormuse kohta, sest muusiku elukutse juures on seda väga raske määratleda. Samuti on välja jäetud küsimused vilistlasi ja õppejõude ühendava infovõrgustiku kohta.

Küsimusi on kokku 12. Pooled küsimused on vastusevariantidega ja pooled on avatud küsimused.

Küsimused saab ära jaotada järgnevateks alagruppideks

7. Taustinformatsioon 1-2
8. Tegevus tööturul 3-4
9. Ettevõtlus 5
10. Õpingute jätkamine muul alal peale muusika 6-7
11. Hinnang läbitud õppekavale 8-10
12. Täiendkoolituste vajadused 11

13. Kas on soovi jätkata TÜ VKA magistriõppes? 12

Esimesed kaks küsimust annavad informatsiooni vilistlase läbitud õppekava ja mooduli kohta. Samuti seda, kas tegemist on päevase õppe või avatud ülikooli üliõpilasega. Kolmanda ja neljanda küsimusega selgitatakse välja uuritavate töökohad ja kaardistatakse uuritavate peamised tegevuspiirkonnad maakonniti või välismaa puhul riigiti. Viienda küsimuse puhul selgitatakse välja, kuivõrd paljud vilistlased tegelevad ettevõtlusega ning mis valdkonnaga on need ettevõtted seotud. Kuuenda ja seitsmenda küsimusega selgitatakse välja, kui suurel määral on MO vilistlased läinud pärast TÜ VKAt muud eriala õppima ning mis võiksid olla selle põhjused. Kaheksandast kümnenda küsimuseni selgitatakse välja vilistlaste hinnangud läbitud õppekavale. Üheteistkümnenda küsimusega selgitatakse välja, millist täiendkoolitust TÜ VKA MO vilistlased sooviksid saada. Kaheteistkümnenda küsimusega selgitatakse välja, kui suurel määral oleksid vilistlased valmis astuma TÜ VKA MO magistriõppesse või kas nad on juba oma õpinguid seal jätkanud.

3.2 Jazzmuusika vilistlaste hinnangud läbitud õppekavale

3.2.1. Taustinfo

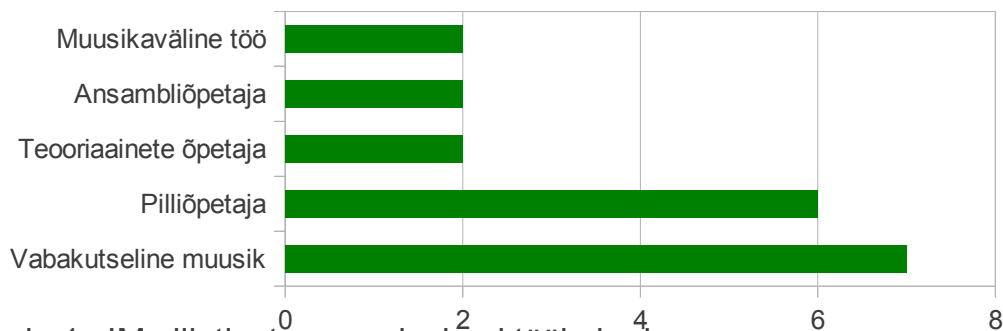
Jazzmuusika rakenduskõrgharidusõppekava on aastatel 2008-2012 läbinud 22 vilistlast. Nende seast vastas küsimustikule 14 inimest. Kõik õppisid pilliõpetajasuunal, neist 2 lõpetanud olid korraga läbinud nii pilliõpetaja kui ka muusik-tehnoloogi suuna. Kuna avatud ülikooli õppe vilistlasi vastas küsimustikule ainult 1, siis ei hakata siinkohal võrdlema avatud ülikooli ja päevast õpet.

3.2.2 Tegevus tööturul ja ettevõtlus

Kõige levinum tegevusala jazzmuusika lõpetanute seas on vabakutseliseks muusikuks olemine, mida mainiti 7 korral. 6 korral mainiti pilliõpetaja tööd huvikoolis või eraõpetajana. Populaarsuselt kolmandal kohal oli teooriaainete ja ansamblitundide õpetaja amet, mida kumbagi mainiti 2 korda. 2 vilistlase praegune töö ei ole muusikaga seotud. Üks vastanu põhjendab: „*Hetkel õpin Hollandis, Haagi Kuninglikus Konservatooriumis jazzmuusikat, kontrabassi erialal ning ühtlasi töötan koristaja ja nõudepesijana 8 tundi nädalas, kuna nii saan ma õppetoetust, lisaks olen tegevmuusik.*“

Ankeedis on ta ära toonud oma eelmised tökohad mitmetes muusikakoolides pilliõpetajana.

Alljärgnev diagramm toob välja enim välja toodud ametid. Diagramm sisaldab vastuseid, mis on esinenud vähemal 2 korda.

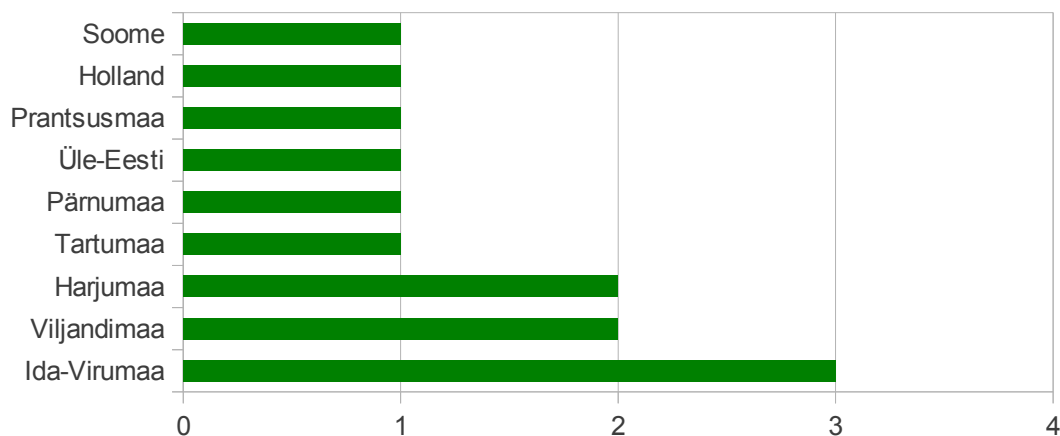
Joonis 1. JM vilistlaste enam levinud tökohad

Üksikult mainiti kontsertmeistri, muusikaõpetaja, helistuudiotöötaja, improvisatsiooniõpetaja ja löökpilliorkestrijuhi ameteid.

Positiivne on tõdeda, et peaaegu kõik JM vilistlased teevad erialast või sellega väga lähedaselt seotud tööd.

Kui vaadelda JM vilistlaste tegevusala piirkondlikku jaotust, siis 3 inimest mainisid töötamist Ida-Virumaal. 2 korda mainiti Tallinna ja Viljandit. 1 korra mainiti Pärnut, Tartut, Prantsusmaad, Hollandit ja Soomet. Hollandis ja Soomes tegutsevad vastanud teevad hetkel erialavälisist tööd.

Järgnev diagramm loob visuaalse pildi JM vilistlaste tegevuspiirkondadest.

Joonis 2. JM vilistlaste tegevuspiirkonnad

Suure tõenäosusega on vastanute seas veel selliseid, kes võiksid tegevuspiirkonnaks märkida „üle

terve Eesti“, sest see käib vabakutselise muusiku elu juurde.

Ankeet sisaldas küsimust, kas JM vilistlaste praegune töökoht on seotud TÜ VKA-s omandatud haridusega. Eitavalt vastas ainult 1 inimene, kes parajasti Helsingis turu-uuringute analüütik on. Peale TÜ VKA lõpetamist ei ole ta erialast tööd teinud. Jaatavalt vastas isegi koristaja ja nõudepesijana töötav vilistlane, kuna teeb seda tööd ainult õppetoetuse pärast ja Hollandisse läks ta muusikat õppima tõenäoliselt tänu TÜ VKA-le.

Ettevõtlusega tegeleb JM vilistlaste seast 6 inimest. 2 vastanut on FIE-d, üks pakub kontsertmeistriteenuseid, teine on helitehnik. 1 vastanu tegutseb OÜ all, tegevusvaldkonnaks kontsertteenuste pakkumine ja ettevalmistamine. MTÜ-ga tegeleb 2 inimest, neist ühe puhul on tegemist tantsuteatriga. 1 vastanu ei täpsusta, mis sorti ettevõttega on tegu, kuid märgib, et tegemist on meelelahutusvaldkonnaga.

3.2.3 Edasiõppimine

JM rakenduskõrgharidusõppe vilistlaste seast 3 vastanut õpivad praegusel hetkel TÜ VKA muusikaõpetaja magistriõppes või TÜ VKA ja EMTA ühismagistriõppekaval muusikapedagoogikat. 4 vastanut oleksid potentsiaalsed magistrantuuri astujad. Neist 1 on huvitatud pärimusmuusika magistriõppest, 1 muusika- ja filmikunsti helitehnoloogia magistriõppest ja 2 inimest muusikapedagoogika pilliõpetaja suunast. Kuid 1 vastanu on ankeedi lõppu kirjutanud nii: „*Jah, õppimine on hea asi ja kasulik, aga näiteks meie linnavalitsus arvab, et õpetaja bakalaureuse- või magistrikraad, see ei ole väga tähtis. Palk on sama - 530 eurot bruto. Ja üldse, kui keegi soovib õppima minna, siis see on täiesti tema probleem. Meie (õpetajad) maksu ise kõige eest, mis on seotud õppimisega või koolitustega ja kooli administratsioon nõuab kõik töö-õppetunnid 100% ulatuses teha ja ei huvita, et keegi õpib kõrgasutuses. Keegi ei keela ega aita ka.*“

Vastanutest 7 inimest ei ole huvitatud õpingute jätkamisest TÜ VKA magistrantuuris.

5 vastanut on jätkanud õpinguid muul alal kui muusika. 1 vastanu põhjendas oma otsust huvide

muutumisega seoses. Teised kommenteerivad:

„Õpin muusikateraapiat, sest mind huvitab muusika psühholoogiline pool. Nii et see on mõnes mõttes muusika eriala, aga mitte päris sama. Psühholoogia on seal põhiline. Nii et ei teagi kuidas peaks vastama. Huvi muusika vastu on samas jäänud.“

„Teised huvid pikemas perspektiivis. Muusiku ja õpetajana raske ära elada.“

„Praegusel hetkel mitte ülikool, aga Eestis olles hakkasin prantsuse keele kursustel käima ja praegu Prantsusmaal olles käin keeltekoolis prantsuse keelt õppimas, et uues keskkonnas ikka paremini hakkama saada.“

3.2.4 Hinnangud õppekava suhtes

Milliste oskuste või pädevuste omandamist oles sinu õppekava pidanud rohkem toetama?

3 korral mainiti, et õppekava oleks pidanud õpetama vabakutseliseks muusikuks olemist kõige sinna juurde kuuluvaga: *„ettevõtlus, enesemüümine, laval käitumine, laval loomulik mõjumine“*. Ehk *„puhtpraktilisi teadmisi, kuidas muusikuna ellu jääda.“*

Sama paljud oleksid soovinud rohkem põhipilli ja eriala-alaseid oskusi omandada. *„Oleks võinud olla rohkem põhisuunale suunatud praktilisi ülesandeid ning väljundit. Oleks tahtnud ka rohkem eriala ning põhipilli spetsiifilisi lisavalikaineid.“* Üks laulu eriala lõpetanu oleks soovinud rohkem teada saada hääle füsioloogiast.

2 korral mainiti ansamblimängu või -juhendamisega seotud pädevusi. *„Erinevaid ansambli tegemise võimalusi oleks võinud olla, aga võib-olla oleks pidanud rohkem ise selle eest seisma. Erinevates teooriatundides oleks võinud rohkem kasutada konkreetselt enda eriala instrumenti.“*

2 vastanut olid õppekavaga rahul ja 2 ei osanud sellele küsimusele vastata.

1 vastanu kurtis, et õppekava oleks võinud toetada rohkem erinevate levimuusika stiilide tundmaõppimist. Haridus oli tema arvates liiga jazzmuusikakeskne.

Millised õppeained või teemad olid üleliigsed? Põhjenda!

5 vastanu arvates olid kõik ained väga vajalikud.

„Kogu selle asja sees olles tundusid paljud asjad liigsed (kui tahtsid rohkem muusikaga tegeleda), aga tagantjärei ei annaks midagi ära, isegi mitte filosoofiat. Eriti mitte filosoofiat, kuna paljud sellised asjad võivad mitte ainult muusikas, vaid terviklikumat maailmapilti laiendada ning uut moodi analüüsima õpetada, mis omakorda mõjutab jälle muusikalist arengut. Võib-olla lihtsalt see, et üldainete maht ei tohiks liialt ületada erialaste ainete mahtu.“

5 vastanut kurtsid väga palju üldainete, eriti filosoofia, suure mahu üle. 2 vilistlase arvates oli liiga palju üldpedagoogilisi aineid, mida oleks võinud kuidagi praktilisemalt läbi viia. 2 inimest ei osanud sellele küsimusele vastata.

Millised oskused ja teadmised on hiljem kõige kasulikumaks osutunud?

Kõige rohkem, 5 korral, oli välja toodud muusikateooria-alaseid teadmisi. Sellele järgnes improvisatsioonioskus ja koosmängimise oskus. Mõlemat mainiti 4 korda. 3 korda mainiti põhipillialaseid oskusi. Üksikult mainiti arranžeerimisoskust, arvutiprogrammide kasutamise oskust, hääleseadet ja lauludidaktikat. Märjiti ära ka suhtlemisoskust ja pingetaluvust.

3.2.5 Täiendusõpe

Küsimusele, millist täiendusõpet vilistlased sooviksid saada, vastati seinast sein.

Sooviti erinevaid oma instrumendispetsiifilisi koolitusi. Üks klaveri erialal lõpetanu soovis koolitust, kuidas kujundada klaverisaateid erinevatele muusikastiilidele (nt *latin*, *pop-rock*, *gospel*, *reggae*). Kitarri erialal lõpetanu soovis koolitusi parema käe erinevate kitarrimängu tehnikate kohta ja mõningate jazzmuusikaväliste kitarrimängustiilide kohta (*rockabilly guitar*, *hybrid picking*, slaidiga mängimine). Samuti avaldati soovi saada täiendkoolitust hääleseades erinevates muusikastiilides.

Nii mõnedki vastanud oleksid huvitatud arranžeerimisalastest koolitustest (*„arranžeerimine keelpillidele, muusikapalade komponeerimine, arranžeerimine popmuusikas (20. sajandi keskpaik - kaasaeg)“*)

Sooviti ka pedagoogilisi koolitusi, nt kuidas juhendada ansambleid. Samuti koolitusi erinevatest pedagoogika-alastest võtetest ja nipidest.

Üks vastanu märkis ära filmimuusika-alase koolituse soovi.

Mitmel korral mainiti ka ajaplaneerimise ning ettevõtlusalaseid koolitusi.

Kolmel vastanul ei olnud täiendusõppe soovi.

Üks vastanu kurtis, et ei ole rahalisi ressursse täiendusõppe jaoks, ehkki õppeasutus nõuab kindlal arvul täiendkoolituse tunde aastas.

3.3 Pärimusmuusika vilistlaste hinnangud läbitud õppekavale

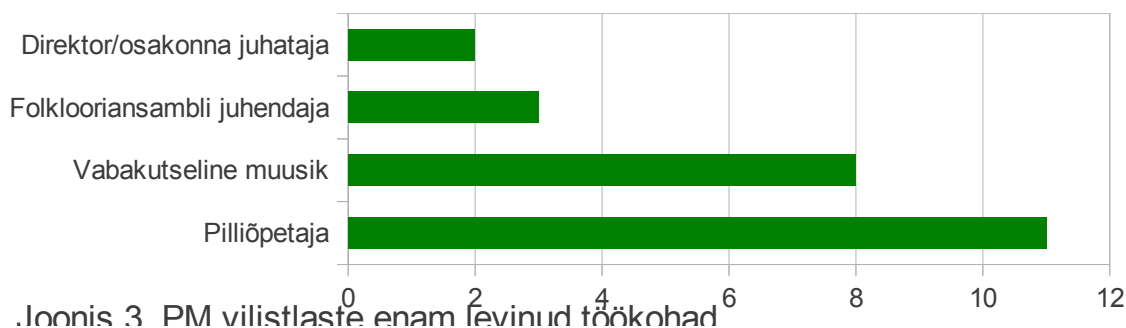
3.3.1. Taustinfo

2008.-2012. aastal on lõpetanud pärimusmuusika õppekava 22 vilistlast. Ankeedile vastas neist 16 inimest. Pilliõpetaja suunal oli õppinud 9 vastanut, folklooriõpetaja suunal 4 vastanut, folkloori- ja pilliõpetaja suunal korraga 2 vastanut ning muusik-tehnoloogi suunal 1 vastanu. Kuna avatud ülikooli õppe vilistlasi vastas küsimustikule 3, siis ei anna see siinkohal võrdlusmaterjali kõrvutamaks avatud ülikooli ja päevase õppe õppevorme.

3.3.2 Tegevus tööturul ja ettevõtlus

Kõige levinum amet pärimusmuusika lõpetanute seas on pilliõpetaja amet, mida mainiti 11 korral. Antud juhul on tegemist nii huvikoolide pilliõpetajatega kui ka eraõpetajatega. 8 korral mainiti tööd vabakutselise muusikuna. Populaarsuselt kolmandal toodi välja folklooriansamblite juhendamine, mida mainiti 3 korral. 2 vastanut töötasid muusikakoolides juhtivatel kohtadel, kas siis pärimusmuusika osakonna juhatajana või muusikakooli direktorina.

Alljärgnev diagramm toob välja enim esinenud ametid. Diagramm sisaldab vastuseid, mis on esinenud vähemal 2 korda.

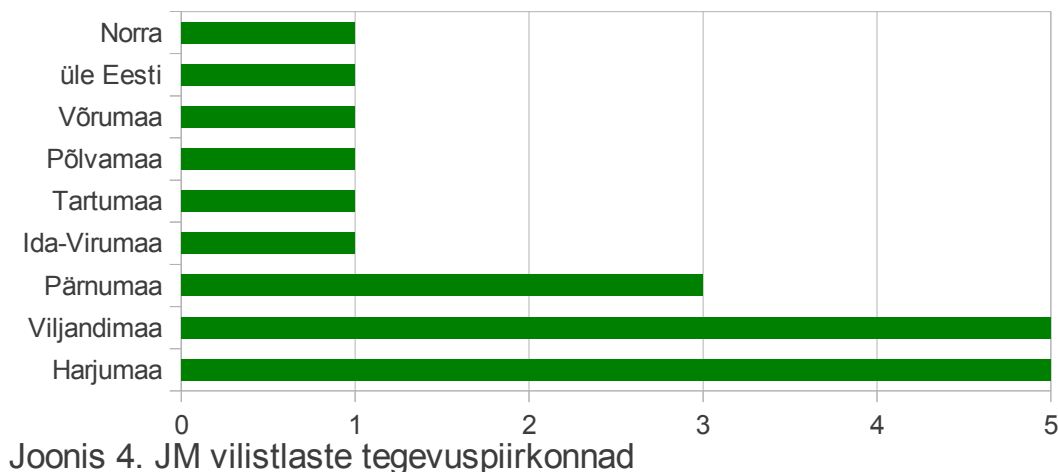

Üksikult mainiti muusikaõpetaja ja koorijuhi ametit, teooriaainete õpetaja ja produtsenditööd.

PM õppekava vilistlaste seas töötavad kõik vastanud erialasel kohal. 4 korral nimetab vastanu oma ainsaks tööks vabakutseliseks muusikuks olemise. Sellest võib järeldada, et igaüks ei pea oma kutsumuseks õpetaja ametit ja võib-olla ei plaanigi õpetamisega tegelema hakata. Samas võib see seotud olla edasiste õpingutega, mille kõrvalt ei jõua muu tööga tegeleda.

Kui vaadelda PM vilistlaste tegevusala piirkondlikku jaotust, siis 5 korral mainiti töötamist Harjumaal ja Viljandimaal. 3 korral mainiti Pärnumaad. 1 korra mainiti Tartumaad, Ida-Virumaad, Põlvamaad, Võrumaad, töötamist üle Eesti ja Norrat.

Järgnev diagramm loob visuaalse pildi PM vilistlaste tegevuspiirkondadest.

Suure tõenäosusega on vastanute seas veel selliseid, kes võiksid tegevuspiirkonnaks märkida „üle terve Eesti“, sest see käib vabakutselise muusiku elu juurde.

Ankeet sisaldas küsimust, kas PM vilistlaste praegune töökoht on seotud TÜ VKA-s omandatud haridusega. Kuigi kõik teevad erialast tööd, vastas jaataval 8-9 inimest. Põhjenduseks toodi, et neil oleks see töökoht ka ilma TÜ VKA-s õppimata. Siinkohal on mitmed vastanud küsimusest ilmselgelt teist moodi aru saanud. Kui võtta küsimust selle järgi, et kas see on seotud TÜ VKA-s õpitud alaga, oleksid vastused tõenäoliselt 100% jaatavad olnud.

Ettevõtlusega tegeleb PM vilistlaste seast 4 inimest. 2 vastanut on FIE-d muusika alal. 1 vastanu kuulub OÜ-sse, valdkonnaks kultuur ja muusika. 1 vastanu kirjutab: „*Praeguseks on loodud oma kompanii Norras*“. 1 vastanu plaanib rajada ettevõtet.

3.3.3 Edasiõppimine

PM rakenduskõrgharidusõppe vilistlaste seast 6 vastanut õpivad praegusel hetkel TÜ VKA ja EMTA ühismagistriõppekaval pärimusmuusikat või muusikapedagoogikat pilliõpetaja suunal.

5 vastanut oleksid potentsiaalsed magistrantuuri astujad. Neist 1 on huvitatud muusikapedagoogika magistriõppest, 2 muusika- ja filmikunsti helitehnoloogiast. 1 vastanu kaalub pärimusmuusika ja muusika- ja filmikunsti helitehnoloogia vahel ning 1 pole veel üldse otsustanud, aga võiks TÜ VKA-sse magistrantuuri astuda küll.

5 vastanut ei ole huvitatud TÜ VKA-s magistriõpingute jätkamisest. Kolm neist on soovinud või plaanivad seda mujal teha.

1 vastanu on läinud õppima muud eriala. Põhjenduseks, et pilliõpetajana ei jätku piisavalt tasustatud tööd. Tema kommenteerib seda nii: „*Igaks juhuks peab tänapäeval niikuinii mitu varianti olemas olema. Kui muusikas tööd ei saa, siis muu aine õpetajana ehk saab. Kõige toredam oleks, kui saaks anda koolis nii muusika- kui muud tundi.*“

3.3.4 Hinnangud õppekava suhtes

Milliste oskuste või pädevuste omandamist oles sinu õppekava pidanud rohkem toetama?

4 korral mainisid PM vilistlased oma küsitlustes pillimänguoskusega seotud pädevusi: pillimängu tehnilist poolt, rohkem pärimusmuusika funktsioonipärast esitamist ehk tantsuks mängimist. 1 vastanu arvas, et kohustuslikke esinemisi peaks rohkem olema. Nt kord kuus kohustuslikus korras kusagil tantsuklubis üles astuda.

Samuti mainiti 4 korral korralduslikku poolt muusiku elus: korraliku CV koostamine vastavalt erialale, stipendiumide taotlemine, projekti kirjutamine, maksud, turundus, reklaam, ettevõtlus omal erialal. Ja mitte ainult interpreedi, vaid ka pilliõpetaja vaatenurgast võiks tööturu poolt rohkem välja tuua.

2 vastanut märgivad, et oleks võinud rohkem tundma õppida teiste rahvaste muusikat ja teisi muusikastiile. „*Õppekavas oleks võinud olla rohkem tähelepanu ka muudele muusikastiilidele, oleks silmaringile kasuks tulnud ja pädevust ka üleüldises populaarmuusikavaldkonnas kaasa rääkida.*“

1 vastanu arvates oleks võinud olla peale kursuseansambli veel juhendatud koosseise, mis oleksid nt mitmete õppekavade tudengitest koosnevad.

Samuti arvas 1 vastanu, et pilliõpetamise praktika oleks pidanud kestma läbi mitme aasta.

Seoses instrumendiõppega kirjutab veel 1 vastanu: „*Õppisin pilliõpetajaks ja kuna suurem osa Eesti muusikakooli on klassikalise suunaga, siis oleks võinud muusikakoolile suunatud repertuaari võtta. Mul oli ainult pärimusmuusika. Hetkel tunnen, et klassika oleks pidanud sujuvalt kõrval olema, kasvõi mingis väikeses koguses*“

3 vastanut olid õppekavaga üldjoontes rahul või ei osanud midagi täpset välja tuua.

Millised õppeained või teemad olid üleliigsed? Põhjenda!

7 korral mainiti, et üldiselt oldi õppekavaga rahul, ehkki omal ajal tundus küll, et liiga palju aineid

oli korraga ja pilli polnud aega harjutada.

2 vastanut kurtsid filosoofia suure mahu üle. Tehti ettepanek, et filosoofia võiks olla valikaine. Psühholoogia oli 1 vastanu arvates liiga üldine. Ka arvas 1 vastanu, et sotsioloogia ja kultuuri-antropoloogia ainekst ei olnud sellisel kujul kasu.

3 korral mainiti, et õppekava oli muidu hea, ainult et mõnede ainete sisu oleks võinud olla paremini organiseeritud ja põhjalikum.

Millised oskused ja teadmised on hiljem kõige kasulikumaks osutunud?

Kõige rohkem, 4 korral, mainiti pedagoogilisi oskusi. 3 korral toodi välja praktilised pillimängu- oskused. 2 korral mainiti koosmusitseerimisoskust. Lisaks oldi tänulik üldisele laiapõhjalisele folkloorialasele haritusele.

3.3.5 Täiendusõpe

Erinevaid täiendusõppe soove oli PM vilistlaste seas palju.

2 korral oli mainitud korralduslikku poolt muusiku elus koos eelnevalt mainitud punktidega stipendiumide taotlemise, projekti kirjutamise, maksude, turunduse jms kohta. Samuti oli 2 korral mainitud stuudiotööd, muusika salvestamist.

Ülejäänud olid kõik üksikmainimised. Toon need ka siin välja: Alexanderi tehnika, erinevad laulmisstiilide tehnikad, kitarril algõpe koolid, kooridirigeerimine, klaverisaate kujundamine, nõrga rütmilajuga laste arendamine, arvutimuusika, C. Orffil pedagoogika, pilliõpetamise metoodika, eesti mütolooia ja traditsiooniline muusika.

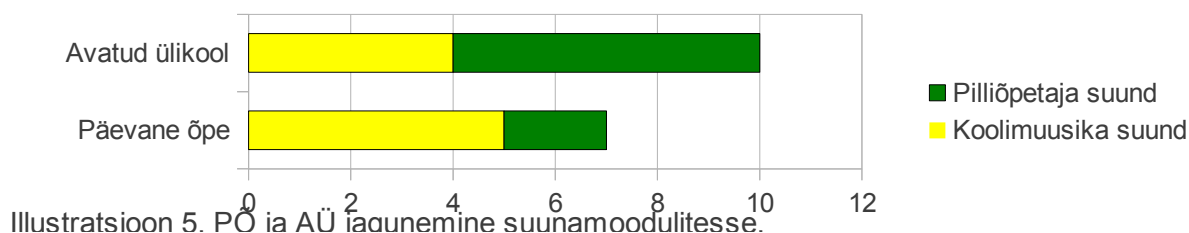
3.4 Koolimuusika vilistlaste hinnangud läbitud õppekavale

Erinevalt jazz- ja pärimusmuusikaõppekavadest on koolimuusika õppekaval väga suur roll avatud ülikoolil. Siinkohal on hea võrrelda mõlema õppesuuna erinevaid kogemusi ja hinnanguid.

3.4.1. Taustinfo

Koolimuusika õppekava vilistlaste seast vastas küsitlusele 7 päevase õppe ja 10 avatud ülikooli vilistlast. Päevase õppe lõpetanute seas oli 5 vastanut lõpetanud üldhariduskooli muusikaõpetaja suuna ja 2 vastanut huvikooli pilliõpetaja suuna. Avatud ülikooli vilistlaste hulgas oli pilliõpetajate ja koolimuusikute suhe vastupidine. Üldhariduskooli muusikaõpetaja suunal oli 4 ja huvikooli pilliõpetaja suunal 6 inimest.

Allolev diagramm iseloomustab suunamoodulitesse jagunemise erinevust päevase õppe ja avatud ülikooli koolimuusika vilistlaste seas.

3.4.2. Tegevus tööturul ja ettevõtlus

Kõige enam mainitud amet oli koolimuusikute seas pilliõpetaja amet, mida oli ära märgitud 7 juhul. Sellele järgnesid üldhariduskooli muusikaõpetaja ja lasteaiakasvataja elukutsed, mõlemat mainiti 3 korral. Erialavälist tööd teevad 3 uuritavat. Koorijuhtidena töötab 2 lõpetanut ja mittetöötavaid vilistlasi on samuti 2. 1 vilistlane põhjendab mittetöötamist parasjagu käsil olevate õpingutega.

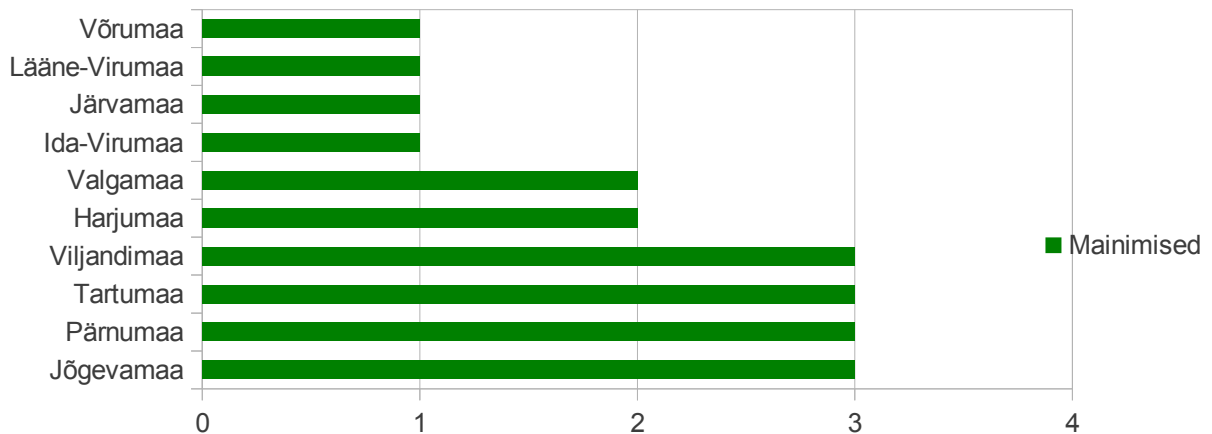
Kui vaadelda eraldi päevase õppe ja avatud ülikooli vilistlasi, siis selgub, et pilliõpetaja elukutse on väga levinud ainult avatud ülikooli lõpetanute seas. 2 päevase õppe vilistlast töötab koorijuhina. Sama suurel määral töötati ka mõne muusikavälise ala peal.

Järgnev joonis visualiseerib võrdlevalt koolimuusika vilistlaste elukutseid päevase õppe ja avatud ülikooli vahel. Diagramm sisaldab vastusevariante, mis esinesid kõigi lõpetanute peale kokku vähemalt kahel korral.

Vilistlasi töötab veel teooriaainete õpetajana muusikakoolis, improvisatsiooni õpetajana, ansambliõpetajana, hääleseadjana, organistina, kontsertmeistrina.

Hoolimata sellest, et bakalaureuseõpe ei anna täit ettevalmistust õpetaja elukutseks, tegelevad väga paljud KM vilistlased erialase tööga. Õpetajakutse omandatakse alles magistrantuuris.

Kõige enam KM õppekava vilistlasi töötab Jõgevamaal, Pärnumaal, Tartumaal ja Viljandimaal. 2 korral mainiti Harjumaad ja Valgamaad. Ida-Virumaad, Järvamaad, Lääne-Virumaad ja Võrumaad mainiti 1 korral. Küsitlusele vastanud KM vilistlasi ei ole jõudnud saartele, Läänemaale, Põlvamaale ja Raplamaale.

Joonis 6. KM vilistlaste tegevuspiirkonnad

Nagu näha, ületab erinevate elukutsete ja tööpiirkondade arv KM vilistlaste vastanute koguarvu. Sellest võib järeldada, et paljud vilistlased töötavad mitme ala peal ja mitmes maakonnas.

Ankeet sisaldas küsimust, kas KM vilistlaste praegune töökoht on seotud TÜ VKA-s omandatud haridusega. Jaatavalt vastasid 5 PÕ ja 7 AÜ vilistlast. See teeb mõlema õppevormi puhul ümardatult 70% vastanute kohta.

Ettevõtlusega tegelevad vastanute seas eranditult vaid avatud ülikooli lõpetanud ja peamiselt pilliõpetajad. Ettevõtlust mainiti 4 korda. 2 vilistlast on FIE-d muusikavaldkonnas, 1 vilistlane tegeleb MTÜ-ga ja 1 vilistlane on FIE muusikavälises valdkonnas.

3.4.3 Edasiõppimine

KM bakalaureuseõppe vilistlaste seast 12 vastanut õpivad praegusel hetkel TÜ VKA muusikaõpetaja magistriõppes või TÜ VKA ja EMTA ühismagistriõppekaval muusikapedagoogikat. 1 vastanu on potentsiaalne muusikapedagoogika magistriõppesse astuja. Samuti tuleks 1 vastanu hea meelega TÜ VKA-sse magistrantuuri, kui Viljandis oleks muusikapedagoogika pilliõpetaja suund.

3 vastanut ei soovi oma magistriõpinguid TÜ VKA-s jätkata. Sellekohased täpsustused ankeedis puuduvad.

KM vilistlastest on vastanute seast 3 inimest asunud pärast TÜ VKAt õppima muud ala peale muusika. Edasisi õpinguid põhjendab 1 vastanu: „*Töötasin vahepeal lasteaiaõpetajana ning töölt suunati algkoolipedagoogikat õppima. Õppisin samal ajal TÜ VKA magistrantuuris muusikaõpetajaks.*“

3.4.4 Hinnangud õppekava suhtes

Milliste oskuste või pädevuste omandamist oles sinu õppekava pidanud rohkem toetama?

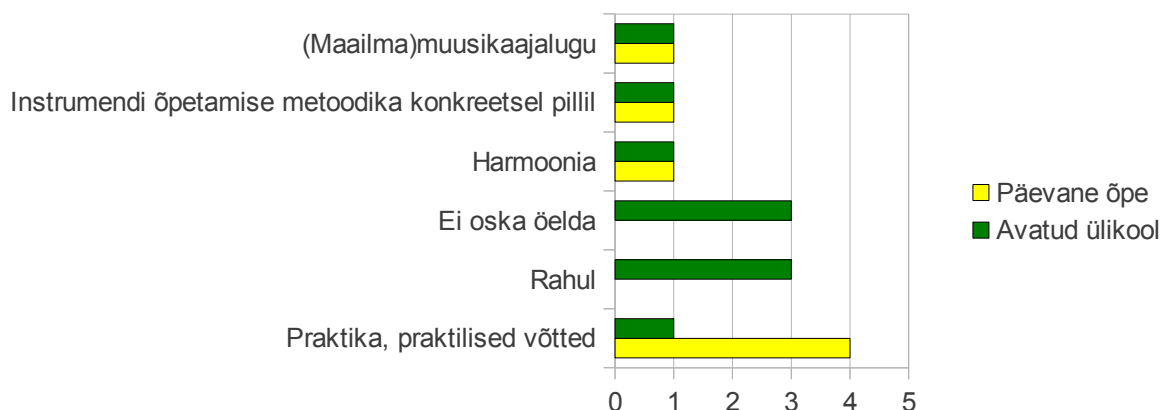
Üldiselt tunti kõige rohkem puudust praktikast ning praktiliste võtete omandamisest muusikatunni läbiviimisel, mida mainiti 5 korral. 3 vastanut olid õppekavaga rahul ja 3 ei osanud küsimusele vastata. 2 inimest mainisid instrumendi õpetamise (algõppe) metoodikat konkreetsel pillil. Samuti mainisid 2 inimest, et harmoonia tunnist sellisel kujul ei ole kasu (klassikaline harmoonia).

Kahel korral mainiti muusikaajaloo õpetamisega seotud pädevusi. Vilistlaste vastustest võib välja lugeda, et muusikaajalugu sai ülikooli ajal küll põhjalikult õpitud, kuid ei saadud piisavat teadmisi, kuidas seda kõike lastele edasi anda. Üks vastaja täpsustas, et ei saanud ülikoolist piisavalt maailmamuusikaalaseid teadmisi.

Kui võrrelda PÕ-t ja AÜ-i, siis on kohe näha märkimisväärset erinevust. Nii rahulolu õppekavaga kui ka oskamatus küsimusele vastata esines ainult AÜ vilistlaste seas. Põhjus võib olla ka selles, et üldiselt töötavad AÜ tudengid juba õpingute ajal õpetajatena. Seega on neil juba varasemalt saadud kogemusi ja teadmisi, mida PÕ tudengitel ei ole. Tõenäoliselt täpselt samal põhjusel pole AÜ

vilistlased puudust tundnud praktikast. Samas PÕ vilistlased on praktika vähesuse üle kõige enam kurtnud.

Allolev diagramm visualiseerib PÕ ja AÜ hinnanguid oskustele ja pädevustele, mille omandamist läbitud õppeava oleks võinud rohkem toetada.

Joonis7. Rohkem toetust vajavad oskused/pädevused

Toon välja ka üksikud mainimised. Antud juhul on kõik neist PÕ vilistlased.

Üks vastanu ei olnud rahul eripedagoogika ainega. „*Eripedagoogika aine oli halvasti loetud*“. Nõnda vastanud vilistlane töötab ise hetkel erivajadustega noortega ning on tõdenud, et eripedagoogika loeng ei olnud piisavalt toetav.

Oskuste ja pädevuste all, mida õppekava oleks pidanud toetama, loetleb üks vastanu veel üles laste laulma õpetamise, mudilas- ja lastekooride juhendamise ja aktiivõppe meetodite kasutamise.

Millised õppeained või teemad olid üleliigsed? Põhjenda!

5 korral mainiti, et üleliigseid õppeaineid ei olnud. 3 inimest ei osanud sellele küsimusele vastata. Ainult AÜ vilistlaste seas leidis arvamusi, et teadus- ja loometöö metodoloogia oleks võinud olemata olla või siis muusikute puhul toetama rohkem loomingulist valdkonda. Veel mainiti 2 korda harmoonia ainet: „*klassikaline harmoonia oli üle tähtsustatud*“.

Toon välja veel mõningased olulised ütlused: „*Pilliõpetamise metoodika ja ansambli- ja orkestritöö metoodika saaks ehk ühendada. Või peaks neid õpetama õppejõud, kel on aega ainele pühenduda ja seda selgelt edasi anda.*“

„*Üldise silmaringi arendamiseks oli kasu paljust, aga selle õpetuse pealt alustada konkreetse pilli õpetamist küll ette ei kujuta.*“

Üksikult olid ära toodud veel sotsioloogia ja kultuuriantropoloogia, solfedžo ja omakultuur.

Millised oskused ja teadmised on hiljem kõige kasulikumaks osutunud?

10 puhul oli ära märgitud pillimängu oskusi, olgu tegemist siis põhipilli või lisapillidega. Teisel kohal oli hääleseade ja hääleseade didaktika, mida mainiti 5 korda. Tsitaat ühest ankeedist: „*Hääleseade, mida oli väga vähe. Selle kohta tahaks öelda, et noored õpetajad kes õpivad muusikaõpetajateks peavad oskama oma hääle eest hoolt kanda ja vokaalselt tugevad olema, rääkimata laste vokaalsest juhendamisest. Aga selleks, et üldse aimu saada, kuidas laulda, vajaks üliõpilane vähemalt kahte tundi hääleseadet nädalas.*“ Kolmel korral mainitakse klaverisaateoskust. „*Praktiline harmoneerimine oli väga vajalik, kasutan seda igapäevaselt ja olen väga tänulik.*“ Samuti mainitakse kolmel korral, et kõike on läinud vaja. Üksikult nimetati lisaks välja toodutele veel väga suurel hulgal erinevaid aineid. PÕ ja AÜ nägemused ei erinenud siin üksteisest.

3.4.5 Täiendusõpe

Kõige enam sooviti täiendkoolitust pedagoogika valdkonnas, eriti seoses probleemsete laste ja erivajadustega lastega. Pedagoogikaalased koolitused olid ära märgitud 7 korral. Üks vastanu soovib saada täiendkoolitust teemal „*Tänapäeval lubatud, kasutusel olevad karistused koolides seoses distsipliiniprobleemidega*“

Teisele kohale jäid pillimängu oskusega ja instrumendi õpetamisega seotud koolitused, mida mainiti 5 korral. Eraldi mainiti kitarriõpet ja kandleõpet, samuti rühmatööd pilliõpetamisel. Kolmandale kohale jäid psühholoogia ja hääleseade, mõlemal juhul 2 mainimist. Avatud ülikooli vilistlaste seas leidis 2 vastanut, kes ei tundnud vajadust täiendõppe järele ja sama palju oli neid, kellel pole

ressursse täiendkoolituste jaoks. Muus plaanis ei erinenud PÕ ja AÜ vilistlaste vastused.

KOKKUVÕTE

Käesoleva bakalaureusetöö **eesmärgiks** oli koguda, koondada ja analüüsida aastatel 2008-2012 lõpetanud MO vilistlaste andmeid nende tegutsemise kohta tööturul ning hinnanguid läbitud õppekavale.

Sarnaselt varasematele uuringutele (Laanekask 2007, Sõber 2008) töötab suur osa TÜ VKA MO vilistlasi mitme ametikoha peal. Erinevalt varasematest uuringutest ei ole kõik vilistlased erialasel töö. Need on siiski üksikud juhud. 1 jazzmuusika eriala lõpetanu töötab hoopis turu-uuringute analüütikuna. 1 koolimuusika eriala lõpetanu töötab Tartu Maarjakoolis hooldaja/kasvatajana. Mittetöötavaid vilistlasi leidub koolimuusika lõpetanud vastanute seas - 2 inimest. Vähemalt 1 juhul on mittetöötamine põhjendatud käsilolevate õpingutega.

Erinevalt Karl Laanekase poolt läbi viidud uuringust on jazzmuusikute seas levinuimaks tegevusalaks vabakutseliseks muusikuks olemine. Pärimusmuusikute ja koolimuusikute seas on levinuimaks ametiks pilliõpetaja amet, neist koolimuusika eriala lõpetanud on huvikoolide pilliõpetajad, pärimusmuusika eriala lõpetanute seas on ka eraõpetajaid.

21% vastanutest on jätkanud tööd Viljandimaal. Sageduselt järgmised on Harjumaa ja Pärnumaa. Harjumaa ilmselt seetõttu, et õpinguid on jätkatud TÜ VKA ja EMTA ühismagistriõppekavadel.

Ettevõtlusega tegeleb u 30% vastanutest, valdkondadeks üldiselt muusika ja kultuur.

Ligi pooled vastanutest on jätkanud oma õpinguid TÜ VKA magistriõppes või TÜ VKA ja EMTA ühismagistriõppekavadel. 10 vastanut oleksid potentsiaalsed tulevased magistrandid. 32%

vastanutest ei ole huvitatud TÜ VKA magistriõppekavadel jätkama. 9 lõpetanut on jätkanud õpinguid muul alal kui muusika. Põhjusteks nii huvide muutus kui alatasustatud töö.

Küsimusele, mis pädevuste omandamist oleks õppekava pidanud rohkem toetama, vastasid nii jazz- kui pärimusmuusikut sarnaselt varasemate uuringute tulemusele, et pillimänguga seotud oskusi. Uueks tendentsiks on, et sama palju oleks soovitud saada puhtpraktilisi teadmisi, kuidas ennast muusikuna turundada. 2013. aastal kehtima hakkavates õppekavades on sellele mõeldud – kõigis TÜ VKA õppekavadesse lisandub aine nimega loovettevõtja baaskursus. Nagu Triin Araku (Normani) bakalaureusetöös, kurtsid nüüdki koolimuusika lõpetanud praktika ja pedagoogiliste ainete vähesuse üle (Norman 2010). Ka selle peale on juba mõeldud. Lisaks pilliõpetajatele on ka koolimuusika suunal alates 2010. aastal kehtima hakanud 3 EAP jagu **erialapraktikat** ja alates 2013. aastast lisanduvad koolimuusika õppekavadesse ained **õppimine ja õpetamine** ja pilliõpetaja suunale **põhipilli metoodika**.

Üldiselt ei pidanud vastanud ühtegi ainet üleliigseks. Mõnel määral kurdeti üldainete, eriti filosoofia, suure osakaalu pärast. Samas leidis ka neid, kelle arvates filosoofia oli oluline aine, õpetades inimest mõtlema.

Kalle Sõbra seminaritöös olid pärimusmuusika õppekava vilistlased kurnanud praktiliste ja pedagoogiliste ainete vähesuse üle (Sõber 2008, lk 8). Praeguseks on olukord paranenud ja selliste ainete üle on uuemad pärimusmuusika vilistlased kõige rohkem tänulikud. Koolimuusikud väärtustasid kõige rohkem pillimänguoskusi. Erinevalt varasemast uuringust (Laanekask 2007, lk 21) hindasid jazzmuusikud seekord kõige rohkem muusikateooria-alaseid teadmisi.

Täiesti selgelt ja kindlapiirilisel oli võimalik ainult koolimuusikute puhul määratleda täiendusõppe soove. Ligi pooled koolimuusika õppekava vilistlased olid huvitatud pedagoogika-alastest koolitustest. Peaaegu sama palju oldi huvitatud pilliõppest ja pilliõpetamisega seotud koolitustest nt kitarriõpe rühmatunnis, kandlemängu koolitus jne. Pärimus- ja jazzmuusikute seas varieerusid täiendusõppe soovid seinast seina. Mainiti nii pillimänguoskusega seotud kui ka pedagoogilisi koolitusi. Jazzmuusikute seas märgiti ära nt arranžeerimise ja pärimusmuusikute seas aleksandertehnika koolituse vajadus.

Erinevalt varasematest uuringutest leidis seekord vilistlasi, kellel ei olnud täiendusõppe soove. Võimalik, et viimaste aastate jooksul on õppekavad niivõrd palju täiustunud, et lõpetanud tunnevad end oma tööd tehes piisavalt kindlalt.

Üldiselt on vilistlaste rahulolu TÜ VKA muusikaosakonna õppekavade suhtes aina kasvanud. Õppekavade arendusel on arvestatud üha enam tudengite reaalsete vajadustega. Sarnaseid uuringuid on oluline perioodiliselt korrata, et ülikool saaks õppekavade arendamisel võimalikult hästi ajaga kaasas käia ja võimaluse korral tuleviku vajadusi ennustada.

KIRJANDUS

Hirsjärvi, S., Remes, P., Sajavaara, P. 2004. *Uuri ja kirjuta*. Helsingi.

Laanekask, K. 2007. *Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia jazzmuusika õppekava vilistlaste tegevus tööturul ja hinnang omandatud haridusele*. Viljandi: TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia. [Seminaritöö]

Norman, T. 2010. *Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia koolimuusika eriala üliõpilaste arvamused ja hinnangud seoses õppekava ja õppetegevusega*. Viljandi: TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia. [Bakalaureusetöö]

Rutiku, S., Valk, A., Pilli, E., Vanari, K. 2009. *Õppekava arendamise juhendmaterjal*. Tartu: SA Archimedes

Sõber, K. 2008. *Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia pärimusmuusika õppekava lõpetanute kutsekindlus ja hinnangud omandatud haridusele*. Viljandi: TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia. [Seminaritöö]

TÜ Viljandi Kultuuriakadeemiast. (<http://www.kultuur.ut.ee/et/akadeemia>) 28.06.2013

Õppekava "Jazzmuusika (80288)" sisu 2013/2014 sisseastunutele. TÜ ÕIS. 02.07.2013

Õppekava "Koolimuusika (3162)" sisu 2013/2014 sisseastunutele. TÜ ÕIS. 02.07.2013

Õppekava "Jazzmuusika (80290)" sisu 2013/2014 sisseastunutele. TÜ ÕIS. 02.07.2013

Õunapuu, L. 2002. *Üliõpilaste kirjalikud tööd*. Viljandi: Viljandi Kultuurikolledž

Lisad

Lisa 1. Kaaskiri.

Tere!

Olen TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia III kursuse koolimuusika tudeng Kaja Kaljurand. Palun kõigi 2008-2012 aastatel TÜ VKA muusikaosakonna lõpetanute abi oma bakalaureusetöö kirjutamisel. Selleks palun ära täita manusega kaasa tulnud küsimustik ja saata see mulle tagasi. Teie vastused jäävad konfidentsiaalseks.

Iga vilistlase panus on väga oluline, kuna töö on seotud TÜ VKA muusikaosakonna statistiliste andmete uuendamisega.

Vastuseid ootan hiljemalt 14. maiks 2013 (kell 12.00). Sellegipoolest palun ankeet ära täita esimesel võimalusel ja ka hiljaks jäädes kindlasti ära saata.

Küsimuste korral võib kirjutada/helistada.

Vastuseid oodates

Kaja Kaljurand

Kaja.kaljurand@gmail.com

5528950

Lisa 2. Küsimustik

Joonige alla üks või mitu õiget vastusevarianti või tehke vastavatesse lahtritesse ristid (x).

1. Palun valige alljärgnevatest oma õppekava ja eriala suund, mille TÜ VKAs lõpetanud olete.

	Jazzmuusika rakenduskõrgharidusõpe	Pilliõpetaja
		Muusik-tehnoloog
	Pärimusmuusika rakenduskõrgharidusõpe	Pilliõpetaja
		Muusik-tehnoloog
		Folklooriõpetaja
	Koolimuusika bakalaureuseõpe	Koolimuusik
		Kirikumuusik
		Pilliõpetaja

2. Palun valige õppevorm

A) päevane õpe

B) avatud ülikool

3. Nimetage, kellena tegutsete ja loetlege üles kõik töökohad. (Lisage maakond, linn/vald/alev)

.....

.....

4. Kas Teie töökoht on seotud Viljandi Kultuuriakadeemias omandatud haridusega?

A) jah

B) ei

5. Kas tegutsete ettevõtjana (FIE, OÜ, MTÜ)? Nimetage tegevusvaldkond, kus ettevõtjana tegutsete!

.....

.....

6. Kas olete jätkanud õpinguid pärast TÜ VKA lõpetamist mõnel muul alal kui muusika?

A) jah

B) ei

järgmisena vastake küsimusele nr. 8

7. Miks otsustasite muud ala õppima minna?

- A) Omandatud erialal ei jätkunud piisavalt tasustatud tööd
- B) Huvid on muutunud
- D) Muu (täpsusta)

8. Millistest oskuste ja pädevuste omandamist oleks Teie õppekava pidanud rohkem toetama?

9. Millised õppeained või teemad olid Teie arvates õppekavas üleliigsed? Palun põhjendage.

10. Millised oskused ja teadmised on hiljem kõige kasulikumaks osutunud?

11. Millistel teemadel sooviksite saada täiendkoolitust?

12. Käesolevalt on võimalik TÜ VKA muusikaosakonnas sooritada magistriõpinguid kolmel õppekaval: muusikapedagoogika, pärimusmuusika ja muusika- ja filmikunsti helitehnoloogia. Kas sooviksite jätkata õpinguid TÜ VKA muusikaosakonna magistriõppes?

A) jah,

- a) muusikapedagoogikat
- b) pärimusmuusikat
- c) muusika- ja filmikunsti helitehnoloogiat

B) juba õpin TÜ VKA muusikaosakonna magistriõppes või TÜ VKA ja EMTA ühismagistriõppekaval

C) ei

Aitäh!!!

SUMMARY

Practices in the labour market and views towards the completed curriculum of 2008-2012 graduates of the Music Department of UT Viljandi Culture Academy.

The aim of this paper was to study the 2008-2012 graduates of the Music Department of UT Viljandi Culture Academy (UK VCA), collect and analyze evaluations of the completed curriculum of and relevant data regarding practices on the labour market.

The research showed, similarly to previous researches (Laanekask 2007, Sõber 2008), that many graduates work on several positions concurrently. Unlike previous researches, not all graduates work on profession-related positions. Nonetheless these are distinct isolated cases. Most of the graduates work as musical instrument teachers or/and freelance musicians mainly in Viljandimaa, Harjumaa or Pärnumaa. The research also showed that around 30% of respondents are entrepreneurs, mostly in the areas of music and culture.

Nearly half of the respondents have continued their studies in the music teacher master's programme of at UT VCA or in joint curricula of UT VCA and Estonian Academy of Music and Theatre. Around one third of respondents were not interested in continuing their studies at UT VCA and nearly one fifth of respondents had begun to acquire a new profession.

No subject was explicitly considered out of place although there were several complaints about the excessive amount of some general subjects, especially philosophy. In the research of Kalle Sõber the lack of practical and pedagogical subjects was pointed out (Sõber 2008, pg 8), by the time of carrying out this research that had changed. These are the subjects the graduates are the most content with and see as most useful in their following lives. Differently from previous researches (Laanekask 2007, pg 21) jazz musicians have valued music theory considerably more. Both jazz and folk musicians pointed out the lack of classes focused on playing instruments. A new tendency is the

wish for classes explaining the options of marketing oneself as a musician. The curriculum of 2013 will contain a class covering that. Similarly to Triin Arak's (Norman) dissertation students pointed out the lack of pedagogical subjects. This is also being dealt with by adding relevant classes.

The wishes for further studies are clearly classifiable only for school musicians. Nearly a half of them were interested in continuing in the field of pedagogy. Similar number arose among for studies of teaching and further learning instruments. Also a combination of the two was mentioned. Jazz musicians were also interested in arranging music and folk musicians in the Alexandrian technique.

Contrasting to previous researches there was a number of graduates not wishing to continue studies. Possible due to personal studies during the programme.

The content regarding UT VCA music department's curriculum is growing. The actual needs of the students have been taken into account more while developing the curriculum.

Similar researches are needed periodically in order to enable the university to keep their curriculum in accordance with modern needs and potentially estimate future changes in it.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina

Kaja Kaljurand
(*autori nimi*)

(sünnikuupäev: 01.07.1991)

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose

TÜ VKA Muusikaosakonna 2008-2012. aastate vilistlaste tegevus tööturul ja hinnangud läbitud õppekavadele,

(*lõputöö pealkiri*)

mille juhendaja on

Tuulike Kivestu,
(*juhendaja nimi*)

- 1.1.reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;
 - 1.2. üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.
2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
 3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Viljandis, 08.07.2013